

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG.411.6.5.2023

Pan
Leszek Mrozek

Wójt Gminy Żary
Al. Jana Pawła II 6
68-200 Żary

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/23/004 Realizacja wypłat dodatku elektrycznego przez gminy województwa lubuskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Żarach (dalej: <i>Urząd</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Leszek Mrozek, Wójt Gminy Żary od 1 grudnia 2014 r. (dalej: <i>Wójt</i> lub <i>Organ</i>)
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Proces przyznawania dodatku elektrycznego.2. Proces wypłacania dodatku elektrycznego.
Okres objęty kontrolą	Lata 2022-2024 (do dnia zakończenia kontroli) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli dotyczą zdarzeń i danych niezbędnych do dokonania ocen.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	Tomasz Przybysz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LZG/98/2023 z 15 listopada 2023 r.

[akta kontroli str. 1]

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej jako: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Organ zrealizował zadania związane z przyznawaniem i wypłatą dodatku elektrycznego, jednak nie wszystkie działania prowadził rzetelnie.

W sposób zgodny z obowiązującymi wymogami zasadniczą część tych zadań powierzono do realizacji gminnej jednostce organizacyjnej – Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Żarach (dalej: *GOPS*).

Informację o możliwości, trybie i warunkach wypłaty dodatków elektrycznych podano do publicznej wiadomości, a wnioskodawcom zapewniono możliwość składania wniosków w wersji papierowej, jak i za pośrednictwem komunikacji elektronicznej.

Organ prawidłowo wydatkował i rozliczył kwotę środków otrzymanych na realizację wypłaty dodatku elektrycznego, a wypłata wszystkich przyznanych dodatków nastąpiła w terminie określonym w art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej³.

Wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego były rzetelnie weryfikowane⁴, a przyznanie bądź odmowa przyznania dodatku była uzasadniona i zgodna z obowiązującymi przepisami.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły niedochowania w ponad połowie rozpoznawanych wniosków⁵ terminów określonych w KPA⁶, a także wykazania we wniosku o przyznanie środków na realizację wypłat dodatku elektrycznego nierzetelnych danych⁷.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1704, ze zm., dalej: *ustawa o dodatku elektrycznym*.

⁴ Badaniem objęto wszystkie 106 wniosków złożonych do Organu (tj. 100% spraw).

⁵ W przypadku 66 spośród 104 (tj. 63%) spraw objętych badaniem załatwienie sprawy nastąpiło z przekroczeniem terminu.

⁶ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm., dalej: *KPA*.

⁷ Wykazano rozpoznanie pozytywnie 98 wniosków na łączną kwotę 120,0 tys. zł., podczas gdy faktycznie rozpoznano pozytywnie 91 wniosków o wartości 113,5 tys. zł.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Proces przyznawania dodatku elektrycznego.

Opis stanu faktycznego

1.1. Stosownie do przepisów ustawy o dodatku elektrycznym (*Rozdział 4*) procesy przyznawania oraz wypłaty dodatku elektrycznego stanowiły zadania zlecone gminie, przy czym zgodnie z przepisem art. 34 ust. 2 ww. ustawy wójt może pisemnie upoważnić m.in. kierownika ośrodka pomocy społecznej (a na jego wniosek również inne osoby) do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku elektrycznego.

Realizacją zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem dodatków elektrycznych zajmował się GOPS będący jednostką organizacyjną Gminy Żary⁹.

Do realizacji ww. zadań w zakresie prowadzenia postępowań i wydawania decyzji Wójt upoważnił kierownika GOPS oraz jego zastępcę¹⁰. Ponadto na wniosek Kierownika GOPS z dnia 1 grudnia 2022 r. Wójt upoważnił również pracownika GOPS¹¹ do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku elektrycznego.

W sprawie sposobu sprawowania nadzoru nad ww. zadaniami Sekretarz Gminy wyjaśniła, że Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na bieżąco w czasie spotkań i narad informowała o trudnościach związanych z realizacją zadania, wnioskach złożonych przez mieszkańców Gminy Żary oraz o sposobie załatwiania spraw. Z racji faktu, iż GOPS znajdują się w tym samym budynku co Urząd Gminy Żary nadzór sprawowany był w sposób ciągły. Warto podkreślić, iż Gmina Żary skorzystała z doświadczenia z realizacji wielu zadań, które zostały nałożone w ostatnim czasie na jednostkę samorządu terytorialnego. Wypracowane mechanizmy współpracy pomiędzy Urzędem Gminy, a Ośrodkiem pozwoliły na sprawowanie odpowiedniego nadzoru.

(akta kontroli str. 2-3, 6-13, 16-18)

1.2. Urząd zamieścił w dniu 30 listopada 2022 r. na swojej stronie internetowej¹² informację o możliwości uzyskania dodatku elektrycznego przez gospodarstwa domowe używające prądu do ogrzewania. Wskazano w niej m.in.: wysokość dodatku, warunki jego uzyskania, terminy złożenia wniosku oraz wypłaty dodatku, a także formy złożenia wniosku¹³. Jako załącznik do ww. informacji dołączono wzór wniosku o wypłatę dodatku elektrycznego.

(akta kontroli str. 4-5)

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Zgodnie z zapisami załącznika nr 2 „Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Żary” do uchwały Nr VIII/106/19 Rady Gminy Żary z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie Statutu Gminy Żary.

¹⁰ Na podstawie upoważnień z dnia 01.12.2022 r. nr RFIN.0052.66.2022, RFIN.0052.67.2022.

¹¹ Na podstawie upoważnienia z dnia 01.12.2022 r. nr RFIN.0052.68.2022.

¹² www.gminazary.pl

¹³ Termin złożenia wniosku określono od 01.12.2022 r. do 01.02.2023 r., wypłata dodatku w terminie do 31.03.2023 r. Wniosek mógł być złożony w wersji papierowej w siedzibie Urzędu oraz online za pośrednictwem ePUAP i Profilu zaufanego, co było zgodne z wymogiem określonym w przepisie określonym w przepisie art. 31 ust. 1 ustawy o dodatku elektrycznym.

1.3. W okresie od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r. złożonych zostało 106 wniosków o wypłatę dodatku elektrycznego¹⁴. Zostały one zaewidencjonowane w Rejestrze korespondencji wpływającej¹⁵. W 91 przypadkach, wnioski rozpatrzono pozytywnie i dokonano wypłaty dodatków.

W pozostałych 15 przypadkach, w których nie wypłacono dodatku elektrycznego, Organ wydał 10 decyzji odmownych (wnioskodawca nie był osobą uprawnioną lub wykorzystywał energię elektryczną pochodzącą z mikroinstalacji), w jednym przypadku wniosek pozostawiono bez rozpoznania (kolejny wniosek złożony na ten sam adres), natomiast w czterech przypadkach wniosków nie rozpatrzono (z uwagi na brak uzupełnienia przez wnioskodawcę wniosków albo z powodu złożenia przez wnioskodawców oświadczeń o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia). Ponadto w przypadku jednego wniosku Organ wydał decyzję¹⁶ w sprawie uchylenia wydanej uprzednio decyzji o przyznaniu dodatku elektrycznego¹⁷. Powodem uchylenia wydanej decyzji było uzyskanie przez Organ informacji o braku zawartej umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej¹⁸. Decyzja uchylająca przyznanie dodatku wydana została przed jego wypłaceniem wnioskodawcy.

Od ww. rozstrzygnięć Organu strony nie wniosły odwołań.

(akta kontroli str. 20, 21, 28-29, 30, 33-35, 59)

1.4. Badaniem w zakresie prawidłowości prowadzenia postępowań w sprawie dodatków elektrycznych objęto wszystkie wnioski o przyznanie dodatków (tj. 106 wniosków). Analiza dokumentacji ww. postępowań, a także danych z Urzędu/OPS wykazała m.in., że:

- w przypadku 91 postępowań zakończonych przyznaniem dodatku elektrycznego (z tego w 46 przypadkach w kwocie 1000 zł, a w 45 przypadkach w kwocie – 1500 zł):
 - źródło ogrzewania wykorzystywane pod wskazanym przez wnioskodawcę adresem zamieszkiwania gospodarstwa domowego stanowiła energia elektryczna, co zostało odnotowane (zgłoszone lub wpisane) do CEEB¹⁹ (art. 27 ust. 1 ustawy o dodatku elektrycznym);
 - nie zachodziły przesłanki negatywne, o których mowa w przepisach art. 28 ust. 4-6 obligujące do odmowy przyznania dodatku (tj. zakup paliwa stałego, przyznanie dodatku węglowego, przyznanie dodatku dla gospodarstw domowych);

¹⁴ Wnioski złożono w wersji papierowej (87 przypadków) oraz elektronicznej (19 przypadków).

¹⁵ W Rejestrze wskazano: datę złożenia, dane wnioskodawcy, czego dotyczy wniosek, datę odbioru wniosku przez GOPS.

¹⁶ Decyzja DE.5191.39.2023.U Wójta z 21.03.2023 r. wydana po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, podczas którego ustalono m.in., że wnioskodawca prowadzi osobne gospodarstwo domowe.

¹⁷ Decyzją nr DE.5191.39.2023 z 03.02.2023 r. Wójt przyznał dodatek energetyczny w wysokości 1.000,00 zł.

¹⁸ W odpowiedzi na pismo kierownika GOPS, Enea Operator Sp. z o.o. pismem z 14.03.2023 r. poinformowała, iż nie posiada podpisanej z wnioskodawcą umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej.

¹⁹ W 69 przypadkach wpisu do CEEB dokonano przed 11 sierpnia 2022 r., w 22 przypadkach po tym dniu, przy czym zasilanie energią elektryczną (źródło ogrzewania) wpisano po raz pierwszy, a w 21 przypadkach wpisu dokonano z urzędu.

- nie stwierdzono przypadków przyznania dodatku temu samemu wnioskodawcy na różne adresy gospodarstw domowych, a także różnym gospodarstwom domowym zamieszkującym pod tym samym adresem (w tym samym lokalu²⁰);
 - przyznanie dodatku w 90 przypadkach nastąpiło w drodze prawidłowo przesłanej wnioskodawcom²¹ informacji o przyznaniu dodatku, natomiast w przypadku jednego wnioskodawcy²² przyznanie dodatku nastąpiło na podstawie decyzji administracyjnej, o której mowa w przepisie art. 28 ust. 2b ustawy o dodatku elektrycznym;
 - w każdym przypadku przyznania dodatku (w kwocie 1.000 zł lub 1.500 zł) każdorazowo w aktach sprawy znajdowały się dowody (faktury lub zaświadczenia) potwierdzające fakt zużycia energii elektrycznej pow. 5 MWh w 2021 r. zgodnie z wymogiem art. 30 ust. 2 ustawy o dodatku elektrycznym, a w toku prowadzonych postępowań potwierdzono, że wnioskodawca był odbiorcą energii elektrycznej²³ (na podstawie umów, faktur lub zaświadczeń wydanych przez przedsiębiorstwo energetyczne);
 - fakt braku wykorzystywania przez wnioskodawcę energii elektrycznej pochodzącej z mikroinstalacji (przesłanka obligująca do odmowy przyznania dodatku – art. 27 ust. 2 ustawy o dodatku elektrycznym) został potwierdzony w aktach sprawy (na podstawie zapisów faktur);
- w zakresie terminowości załatwiania spraw (104 postępowań²⁴) ustalono, m.in że:
- w 40 przypadkach Organ załatwił sprawę w terminie przewidzianym w przepisie art. 35 § 3 KPA (nie później niż w ciągu miesiąca),
 - w przypadku pozostałych 66 spraw przekroczone ww. termin, przy czym w 49 przypadkach²⁵ załatwiono sprawę w przedziale od jednego do dwóch miesięcy, w 15 przypadkach²⁶ załatwiono sprawę w przedziale od dwóch do trzech miesięcy, a w dwóch przypadkach²⁷ powyżej trzech miesięcy od wpływu wniosku, przy czym w żadnym z ww. przypadków Organ nie zawiadomił strony o przyczynie zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia, do czego zobowiązywał przepis art. 36 § 1

²⁰ W sprawie DE18/2022 (wniosek z dnia 6 grudnia 2022 r. decyzja o przyznaniu dodatku z dnia 30 stycznia 2023 r.) w wyniku przeprowadzonego wywiadu środowiskowego ustalono, że pod tym samym adresem były prowadzone oddzielne gospodarstwa domowe w odrębnych lokalach posiadających odrębne liczniki energii, co uprawniało do przyznania dodatku na podstawie decyzji administracyjnej, o której mowa w przepisie art. 28 ust. 2b ustawy o dodatku elektrycznym.

²¹ W przypadku wniosków zawierających adres poczty elektronicznej wnioskodawcy informację każdorazowo przesyłano na wskazany adres, a w pozostałych przypadkach informację zamieszczano w aktach sprawy po uprzednim poinformowaniu wnioskodawcy o możliwości osobistego odbioru zgodnie z przepisem art. 33 ust. 2 ustawy o dodatku elektrycznym.

²² Sprawa nr DE18/2022.

²³ W rozumieniu art. 3 pkt 13b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, ze zm.), tj. odbiorca końcowy dokonujący zakupu energii elektrycznej w celu jej zużycia w gospodarstwie domowym.

²⁴ Analizą objęto wszystkie wnioski z wyłączeniem spraw pozostawionych bez rozpoznania o nr DE.36.2022 oraz DE.50.2022.

²⁵ Sprawy: DE.70.2023, DE.18.2022, DE.69.2023, DE.79.2023, DE.78.2023, DE.6.2022, DE.75.2023, DE.73.2023, DE.10.2022, DE.7.2022, DE.9.2022, DE.8.2022, DE.11.2022, DE.20.2022, DE.24.2022, DE.22.2022, DE.2.2022, DE.13.2022, DE.32.2022, DE.31.2022, DE.26.2022, DE.41.2022, DE.65.2023, DE.27.2022, DE.15.2022, DE.3.2022, DE.4.2022, DE.29.2022, DE.28.2022, DE.30.2022, DE.19.2022, DE.43.2022, DE.46.2022, DE.37.2022, DE.35.2022, DE.45.2022, DE.44.2022, DE.33.2022, DE.40.2022, DE.47.2022, DE.38.2022, DE.51.2022, DE.49.2022, DE.53.2022, DE.52.2022, DE.54.2022, DE.21.2022, DE.96.2022, DE.23.2022.

²⁶ Sprawy: DE.17.2022, DE.1.2022, DE.56.2022, DE.42.2022, DE.48.2022, DE.25.2022, DE.5.2022, DE.12.2022, DE.16.2022, DE.55.2022, DE.34.2022, DE.14.2022, DE.57.2022, DE.50.2022, DE.64.2023.

²⁷ Sprawy: DE36/2022, DE39/2022.

KPA; co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”;

- we wszystkich przypadkach przyznania dodatku elektrycznego wypłata nastąpiła w przyznanej wysokości i w terminie przewidzianym w przepisie art. 30 ust. 5 ustawy o dodatku elektrycznym (do dnia 31 marca 2023 r.).

(akta kontroli str. 30, 32, 46-48)

1.5. W okresie objętym kontrolą nie wystąpił przypadek przyznania dodatku z urzędu (art. 32 ust. 1 ustawy o dodatku elektrycznym).

Sekretarz Gminy wyjaśniła, że (...) zadanie realizowane było bezpośrednio przez GOPS. Kierownik Ośrodka oraz pracownicy socjalni w ramach posiadanych kompetencji oraz uprawnień do pracy środowiskowej identyfikowali osoby lub rodziny nieporadne, chore, niepełnosprawne oraz wykluczone, które pracownik socjalny informował oraz pomagał wypełnić wniosek w celu jego załatwienia. Wobec powyższego nie występowały okoliczności uzasadniające przyznanie dodatku elektrycznego z urzędu.

(akta kontroli str. 16-18)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W 66 spośród 104 spraw objętych badaniem załatwienie sprawy nastąpiło z przekroczeniem terminu określonego w art. 35 § 3 KPA (nie później niż w ciągu miesiąca), przy czym w żadnym z ww. przypadków Organ nie zawiadomił strony o przyczynie zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia, do czego zobowiązywał przepis art. 36 §1 KPA.

Kierownik GOPS wyjaśnił, że (...) przyjmowanie wniosków o przyznanie dodatku elektrycznego odbywało się w okresie od 1.12.2022 do 01.02.2023. Przełom roku 2022 i 2023 stanowił dla GOPS realizację wielu zadań z zakresu źródeł ciepła, tj. realizacja dodatku węglowego, pelet, drewno czy też gaz. Fakt złożenia wielu wniosków powodował opóźnienia związane z realizacją zadań z zakresu dodatku elektrycznego i wydawania informacji. Podkreślić należy, iż nie bez znaczenia jest również fakt, iż środki na realizację powyższego zadania wpłynęły do tut. Ośrodka 17.03.2023, a zapotrzebowanie na środki należało złożyć w terminie do 1.02.2023 do godz. 15.30. Fakt późnego przekazania środków miał również wpływ na rozpatrzenie wszystkich wniosków w terminie. Warto podkreślić, iż pracownicy tut. Ośrodka przekazywali informację o niezalutwieniu sprawy telefonicznie i bezpośrednio w Ośrodku oraz podczas wizyt środowiskowych. W czasie trwania postępowania nie wniesiono żadnej skargi, ani ponaglenia do załatwionej sprawy. Działania w zakresie przyznania dodatku energetycznego podejmowane przez pracowników Ośrodka, a mające wpływ na wydłużenie terminów miały charakter incydentalny i nie celowy. Kumulacja zadań realizowanych przez Ośrodek miała znaczący wpływ na zaistniałą sytuację i spowodowała spiętrzenie spraw wymagających rozpatrzenia. W celu wyeliminowania powyższych uwag w miesiącu listopadzie 2023 przeprowadzono dla pracowników dwudniowe szkolenia z zakresu kodeksu postępowania administracyjnego, na którym zwrócono szczególną uwagę z zakresu terminowego załatwiania sprawy.

(akta kontroli str. 16-18, 31-32)

OCENA CZĄSTKOWA

Organ zapewnił mieszkańcom Gminy dostęp do informacji o możliwości, trybie i warunkach wypłaty dodatków elektrycznych, a także możliwość składania wniosków w wersji papierowej, jak i za pośrednictwem komunikacji elektronicznej.

Wszystkie złożone wnioski zostały zaewidencjonowane oraz rzetelnie zweryfikowane. Każdorazowo weryfikowano w bazie CEEB źródło ciepła oraz sprawdzano na podstawie załączonych do wniosków faktur wystawionych przez podmioty dostarczające energię elektryczną czy wnioskodawca jest podmiotem uprawnionym do otrzymania dodatku, przy czym przy w ponad połowie rozpoznawanych wniosków²⁸ nie dochowano terminów na załatwienie sprawy określonych w KPA.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2. Proces wypłacania dodatku elektrycznego.

2.1. Organ w terminie określonym w przepisie art. 35 ust. 3 ustawy o dodatku elektrycznym (tj. 1 lutego 2023 r.), przekazał do wojewody wniosek o przyznanie środków na realizację wypłat dodatku elektrycznego dla Gminy.

We wniosku podano, że w Gminie złożono ogółem 106 wniosków na łączną kwotę 132 tys. zł, w tym: 54 wnioski na kwotę podstawową (1000 zł) o łącznej wartości 54,0 tys. zł oraz 52 wnioski na kwotę podwyższoną (1500 zł) o łącznej wartości 78,0 tys. zł.

Z ww. wniosku wynika, iż na dzień jego złożenia Organ rozpatrzył pozytywnie 98 wniosków o wartości 120,0 tys. zł²⁹ oraz odrzucił pięć wniosków³⁰, a do rozpoznania pozostały trzy wnioski na łączną kwotę 4,5 tys. zł, podczas gdy faktycznie rozpoznano pozytywnie 91 wniosków o wartości 113,5 tys. zł, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 40-43)

W dniu 15 marca 2023 roku wojewoda przekazał Gminie w jednorazowej transzy środki na realizację wypłat dodatku elektrycznego w kwocie 127,0 tys. zł, które zostały przekazane do GOPS w dniu 17 marca 2023 roku.

Wypłaty wszystkich dodatków elektrycznych zostały zrealizowane w dniu 23 marca 2023 r., co było zgodne z terminem określonym w przepisie art. 30 ust. 5 ustawy o dodatku elektrycznym³¹.

(akta kontroli str. 44-45, 46-48)

2.2. Środki otrzymane od wojewody na realizację wypłat dodatku elektrycznego wyniosły łącznie 127,0 tys. zł.

Środki wydatkowane przez Gminę na ww. zadanie wyniosły łącznie 115,8 tys. zł, w tym na wypłatę dodatków elektrycznych 113,5 tys. zł, a na koszty wypłaty 2,3 tys. zł³² (koszty obsługi). Niewykorzystaną część dotacji w kwocie 11,2 tys. zł zwrócono na rachunek wojewody w dniu 4 kwietnia 2023 r.

Wysokość kwot wydatkowanych na wypłatę dodatków elektrycznych, a także na koszty obsługi były prawidłowe oraz zgodne z danymi dotyczącymi przyznanych dodatków, opisanych w pkt. 1.3 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 46-51)

2.3. W ustawowym terminie (tj. 13 i 28 kwietnia 2023 r.) Organ przekazał wojewodzie rozliczenie środków na realizację wypłat dodatku elektrycznego, o którym mowa w przepisie art. 36 ust. 3 ustawy o dodatku elektrycznym.

²⁸ W przypadku 66 spośród 104 (tj. 63%) spraw objętych badaniem załatwienie sprawy nastąpiło z przekroczeniem terminu.

²⁹ Z tego 54 na kwotę podstawową i 44 na podwyższoną.

³⁰ 5 wniosków na kwotę podwyższoną na łączną sumę 7,5 tys. zł.

³¹ Dodatek elektryczny miał być wypłacony w terminie do dnia 31 marca 2023 r.

³² Stosownie do przepisu art. 36 ust. 2 ustawy o dodatku elektrycznym koszty wypłacania dodatku elektrycznego stanowią 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconej gminie.

W rozliczeniu wyodrębniono liczbę wniosków złożonych i wypłaconych w podziale na kwotę podstawową (1000 zł) i podwyższoną (1500 zł), a także podano wartości środków otrzymanych i wypłaconych na wypłatę dodatków (w tym na koszty obsługi). Wskazano także liczbę wniosków oraz ich wartość, które są przedmiotem postępowań odwoławczych³³. Dane wykazane w ww. rozliczeniu były zgodne ze stanem faktycznym.

Informację o liczbie toczących się postępowań odwoławczych / sądowych w sprawie wypłaty dodatku elektrycznego oraz o łącznej wysokości dodatków elektrycznych będącej przedmiotem tych postępowań Organ przekazał wojewodzie w dniu 13 czerwca 2023 r., tj. zgodnie z terminem określonym w przepisie art. 35a ust. 1 ustawy o dodatku elektrycznym.

(akta kontroli str. 52-59)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono poniższą nieprawidłowość.

We wniosku o przyznanie środków na realizację wypłat dodatku elektrycznego przekazanych do wojewody w dniu 1 lutego 2023 r. wykazano nierzetelne dane w zakresie liczby i wartości wniosków rozpatrzonych pozytywnie³⁴ na kwotę podstawową oraz podwyższoną, a w konsekwencji kwoty zapotrzebowania uwzględniającej 2% kosztów obsługi

Kierownik GOPS wyjaśnił, że (...) wskazana w zapotrzebowaniu liczba 98 wniosków rozpatrzonych pozytywnie odnosiła się do wniosków, które były już pozytywnie rozpatrzone jak również do wniosków, które były w trakcie trwania postępowań. Po zakończonych postępowaniach liczba faktycznie wypłaconych dodatków wyniosła 91.

(akta kontroli str. 40-43, 60-61)

OCENA CZĄSTKOWA

Organ złożył terminowo do wojewody wnioski o przyznanie środków, jednak podane w nim dane nie były w pełni rzetelne. Organ prawidłowo wydatkował i rozliczył otrzymane środki. Dodatki elektryczne wypłacono wnioskodawcom we właściwym terminie, a niewykorzystane środki zostały zwrócone do LUW. Sprawozdania zostały rzetelnie sporządzone i przekazane terminowo do wojewody.

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, w przypadku realizacji zadań związanych z procesem przyznawania i wypłaty dodatków elektrycznych, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Załatwianie spraw dotyczących przyznawania dodatków elektrycznych w terminach przewidzianych w KPA.
2. Wykazywanie rzetelnych danych w składanych do LUW wnioskach o przyznanie środków na wypłaty dodatków elektrycznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

³³ Wskazano, że w okresie objętym kontrolą nie toczyły się tego rodzaju postępowania.

³⁴ Wykazano rozpatrzenie pozytywnie 98 wniosków na łączną kwotę 120,0 tys. zł., podczas gdy faktycznie rozpatrzono pozytywnie 91 wniosków o wartości 113,5 tys. zł.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 25 stycznia 2024 r.

Kontroler:

Tomasz Przybysz
specjalista kontroli państwowej

/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

p.o. Wicedyrektor
Włodzimierz Stobrawa

/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/